

Nieuwsbrief IJswegencentrale 'SLOTEN'

e-mailadres: ijswegencentralesloten@telfort.nl

NOV. / DEC. - 2011

Weerprofeten maken ruzie

Onlangs vierde de Friesche IJsbond haar 125-jarig bestaan. Dit werd op 12 november jl. op feestelijke wijze in het Scheepvaartmuseum in Sneek gevierd.

N.a.v. dit jubileum werd er ook een boek uitgegeven wat zeer de moeite waard is.

Bij het openslaan van dit meesterwerkje, geschreven door schaatskenners bij uitstek Hedman Bijlsma en Wiebe Blauw, begint het ijs geleidelijk aan door de aderen te stromen en krijg je een groot verlangen naar Koning Winter.

Vroeger was het een unieke mogelijkheid om op de schaats bezoekjes af te leggen die per fiets amper te doen waren. De wereld werd een stuk begaanbaarder en de mensen die je mocht ontmoeten waren vaak de moeite meer dan waard. Zo bloeiden er diverse 'ijsliefdes' op.

Volgens de geleerden hebben de schaatswinters vooral Fryslân behoed voor inteelt.

Iedereen snakt eigenlijk weer eens naar zo'n ouderwetse winter waarin je kriskras door Fryslân kunt schaatsen

De weerprofeten maken momenteel dagelijks ruzie omdat de één beweert dat er een winter op komst is die zijn weerga niet kent, terwijl de andere het op een kwakkelwintertje heeft waarvan wij er zo langzamerhand al zoveel kennen.

De plaatselijke IJ.W.C. bereidt zich, zoals altijd, voor op strenge vorst, laat dat duidelijk zijn.

De ganzen moeten maar zien dat ze wegraken naar warmere oorden, voordat ze door de ijspegels achterhaald worden. Ze zijn gewaarschuwd!

G. St.

+o+o+o+o+o+o+

Om de werkzaamheden straks op en rondom ons Sleettemer ijs weer uit te kunnen voeren, komen de bestuursleden van IJswegencentrale Sloten één dezer dagen weer bij u aan de deur om haar traditionele IJ.W.C.-insigne aan de man/vrouw te brengen.

De kosten bedragen Euro 1,00 per insigne.

Met de aanschaf ervan steunt u het werk van de IJswegencentrale en kunt u als deelnemer eventueel korting bedingen op toertochten, die onder auspiciën van de IJswegencentrales worden verreden.

Wij hopen op uw bereidwillige medewerking te mogen rekenen.

Het bestuur van IJswegencentrale Sloten

Gosse Haga, voorzitter; Gerben Stegenga, secretaris; Durk Schotanus, penningmeester; Rudie Leegstra en Geert v.d. Berg, algemene zaken.

De Friesche IJsbond, opgericht in 1886,

Vereniging van IJswegencentrales in Fryslân.

Website: www.friescheijsbond.nl

Wat doen de IJswegencentrales in Fryslân?

De 22 iJswegencentrales in de provincie Fryslân verenigd in De Friesche IJsbond vormen tezamen een organisatie die zich ten doel stelt het recreatieve schaatsen te bevorderen. Dit geschiedt in hoofdzaak door het aanleggen en onderhouden van veilige ijsroutes op de waterwegen en door het organiseren van toertochten.

Als het flink gaat vriezen, zijn overal in de provincie vrijwilligers van de iJswegencentrales paraat om de dikte van het ijs te meten en de kwaliteit en de draagkracht ervan te beoordelen. Zodra het ijs voldoende betrouwbaar is, worden de banen uitgezet. Waar nodig worden wakken en zwakke plekken in het ijs afgezet en bebakend. Bewegwijzering wordt geplaatst. Zonodig worden de banen geveegd en klúnplaatsen aangelegd.

Om het toeristisch schaatsen te bevorderen worden schaatstoertochten georganiseerd.

De routes worden bewegwijzerd en EHBO- en contrôleposten worden uitgezet. Aan de deelnemers die de tocht volbrengen, wordt als bewijs daarvan een medaille uitgereikt.

De Friesche IJsbond coördineert of bemiddelt daar waar het organiseren van verschillende tochten conflictsituaties kan opleveren.

De Friesche IJsbond werkt samen met de K.N.S.B. en de VVV Sneek. Dat komt tot uiting in de landelijke uitgave van een 'Schaatstoertochtwijzer' en informatie op o.a. Teletekst over alle tochten die door of onder auspiciën van de iJswegencentrales worden gehouden. In landelijk verband functioneert De Friesche IJsbond als dé organisatie 'ter bevordering van het schaatstoerisme' in Fryslân.

De Friesche IJsbond en de iJswegencentrales waken daarnaast over de algemene belangen van het schaatstoerisme, zoals bij veranderingen in de infrastructuur (creëren en behouden van doorgaande routes, voldoende hoogte onder bruggen, aanleg van klúnvoorzieningen).

+o+o+o+o+o+o+

ELFMERENTOCHT 1 FEBRUARI 1954

De toertocht

Aan het begin van de lange weg

“Het zal vandaag een barre Elfmerentocht worden”, zei een Sneker, die met ons om acht uur de eerste deelnemers aan de tocht Sneek zag binnendruppelen. Langzaam wies de stroom van schaatsenrijders aan, die zich in de zeven café's aan de Sneker veemarkt verzamelden. Hoeveel deelnemers er zijn aan de toertocht is nog niet bij benadering te zeggen. Het is eerst mogelijk dat in dit opzicht vandaag geen records worden gebroken. Er staat immers 'n snijdende koude Oostenwind, waaraan velen 'n motief kunnen ontlenuen om niet op stap te gaan. Wie echter gezien heeft hoe weinig mensen zich daaraan Zaterdag en Zondag hebben gestoord, blijft ook nu optimistisch. In ieder geval zullen er ook nu weer duizenden op het ijs zijn. In volkomen strijd met dit pessimisme was trouwens de mededeling, die wij tegen half elf vanmorgen ontvingen. Het liet zich toen aanzien dat het aantal deelnemers aan de toertocht dat van vorige jaren ver zou overtreffen. De organisatoren rekenden op een aantal van zeven tot achtduizend en hebben hun organisatie opgebouwd op tienduizend deelnemers. Vanmorgen moest echter aangenomen worden, dat men zelfs aan dit aantal niet genoeg zou hebben.

De deelnemers kortten vanmorgen in de marktcafé's als altijd de tijd met verhalen over vroegere tochten, die nog verschrikkelijker waren of veel mooier dan deze. De een zegt dit en een ander is het er weer niet mee eens. Een man die met vier medailles getooid de vijfde Elfmerentocht zal beginnen, sprak in dezen met het meeste gezag en hij zei dat het een peuleschilletje zou worden.

Hij beschouwde deze tocht net als vele anderen als een voorwedstrijd voor de Elfstedentocht.

Toen werd het startsein voor de tocht gegeven. De duizenden stroomden het ijs op. Een fleurig beweg van kleurig uitgedoste rijders. Zij zwermde uit in het wijde land in een steeds dunner wordende sliert. De toertocht was begonnen.

In Woudsend

Uit Heeg meldde een onzer verslaggevers om elf uur, dat na Sneek een groep van tien of elf rijders is uitgelopen. Aan het hoofd van deze groep reed Charisius uit Leeuwarden. Met wind mee ging het over plassen tussen Heeg en Oudega (W). Daarna begon een moordend traject over de Brekken, Hegermeer en Woudsender Brekken tegen een snerpemde wind en bij een vorst van meer dan tien graden.

Om klokslag elf uur passeerde de groep van elf man Woudsend. Aan de kop lag toen K. Schipper van Steenwijkerwold, gevolgd door Jan Charisius, Leeuwarden, A.S. Winia, Follega, M. Groen, Echten, J. v. d. Berg, Nijbeets, G. Postma, Langweer en J. van Aarsen, Schotterzijl.

In Sloten lag A.S. Winia voor.

30 ELMERENRIJDERS NIET OP TIJD BINNEN

Beslissing viel op de schotsen bij brug over de Oudeweg

Over een sterk slingerende baan bereikte deze groep Sloten, waar A.S. Winia aan kop lag. De kopgroep had toen een voorsprong van 2 minuten en 20 seconden op een zevental rijders, o.m. Wierd Winia uit Cornjum, Nico Moster uit Maasland, H. Boersma uit Oudega (H.O.N.), L. Postma uit Legemeer, G. Postma uit Langweer, A. Samplonius uit Tjerkgaast en J.S. Sipkema uit Delft.

Via slecht ijs op de Lange Sloot en Grote Brekken zagen wij de rijders om negen minuten voor twaalf op het Stroomkanaal bij Spannenburg passeren, waar A.S. Winia een voorsprongetje had van twee meter op de dertien andere rijders van de kopgroep. Tussen Sloten en Spannenburg hadden namelijk Wierd Winia, Moster, H. Boersma en G. Postma zich bij de kop weten te voegen.

Precies drie uur na de start kwamen de eerste rijders weer terug in Langweer voor de doorgaande controle. Op het Stroomkanaal, de Koevorde en de Jansloot was de kopgroep evenwel uitgedund tot nog maar zes man. Anton Verhoeven had de leiding, gevolgd door J. v.d. Lely, G. Sonneveld, Jan Charisius, J. van Aarsen en Jeen v.d. Berg, die een voorsprong van een minuut hadden genomen.

Bij de Fammensrakken hadden G. Veerman en K. Leffertstra zich echter weer bij hen gevoegd, terwijl Moster 45 seconden achter lag. Met grote achterstand kwamen hier door A.S. Winia op anderhalve minuut en op zes minuten volgde zijn broer Wierd met G. Postma. Achttien minuten na de kopgroep passeerden nog o.a. Boersma,

Atsma en L. Postma uit Legemeer, die in het begin van de wedstrijd ook nog even aan de kop had gelegen.

Naar de finish

Bij de Fammensrakken enkele kilometers na Langweer en nog een heel eind voor het Paviljoen in het Sneker meer, waar het keerpunt lag van de lus, die de rijders moesten maken, zagen we het drietal Verhoeven, Jeen van den Berg en Jan Charisius even aan de kop trekken. Zij maakten zich weldra enkele meters van het andere vijftal uit de kopgroep los en wij dachten reeds, dat de beslissende strijd zou beginnen. Verhoeven liet zich echter na een paar honderd meter reeds weer terugvallen en toen maakten ook de andere twee wgelopers weer contact met de groep. Waarschijnlijk heeft men in de kopgroep toen wel geweten, hoe de kaarten lagen, want deze bleef grotendeels bijeen tot aan enkele kilometers voor de finish in Langweer. Voor de wind suisden de rijders breeduit over de baan op de brug af, die in de weg ligt tussen Joure en Sneek.

De beslissing viel bij deze brug reeds. De rijders vlogen voor de wind aan de rechterzijde van de toegevroren vaargeul. Vlak voor de finish vergrootten Verhoeven en Charisius hun voorsprong, toen kwam ook Jeen van den Berg naar voren en in de verte zagen we dit drietal bijna gelijk op naar de finish rijden, terwijl de andere rijders min of meer verspreid achter hen aan kwamen.

Anton Verhoeven, Jan Charisius en Jeen v.d. Berg leverden op de laatste tientallen meters nog een fel gevecht om de overwinning. De beide Friezen bleken echter de

Brabanders niet meer geheel in bedwang te kunnen houden. Naast elkaar stoven Verhoeven en Charisius over de eindstreep, die echter door de Brabanders een fractie van een seconde eerder werd bereikt. Jeen v.d. Berg volgde onmiddellijk daarop en werd dus derde. Enkele seconden daarna eindigden achtereenvolgens nog G. Veerman, J. v.d. Lely, G. Sonneveld, K. Leffertstra en J. van Aarsen.